

KILPAILUMANIPULAATION KANSALLINEN TILANNEKUVA

2024

Kilpailumanipulaation vastainen
kansallinen toimintaryhmä

**Kilpailumanipulaation kansallinen
tilannekuva 2024**

**Kilpailumanipulaation vastainen kansallinen
toimintaryhmä**

Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry

ISBN 978-952-5605-63-1 (nid.)

ISBN 978-952-5605-64-8 (PDF)

Taitto: Max Salmi

Paino: Painokauppa.fi, 2024

SISÄLLYS

1.	Johdanto	5
2.	Kilpailumanipulaatio	6
3.	Kilpailumanipulaation vastainen kansallinen toimintaryhmä	8
4.	Kansallisen tilannekuvan toteutus	9
5.	Kansainvälisen ja laittoman vedonlyönnin yhteydet Suomeen	10
5.1.	Rahapelijärjestelmän uudistus	13
5.2.	Rahapeliasioiden neuvottelukunta	14
6.	Urheilun kyky tunnistaa kilpailumanipulaation uhat	15
6.1.	Reilun kilpailun ohjelma	15
6.2.	Urheilujärjestöjen huomioita	16
7.	Suomalaisen urheilun kansainväliset yhteydet	20
8.	Urheilun hyväksi käyttäminen rikollisessa liiketoiminnassa	21
9.	Johtopäätökset	22
10.	Suosituksat 2024	23

1. JOHDANTO

Kilpailumanipulaation kansallinen tilannekuva 2024 kertoo kilpailumanipulaation tilanteen Suomessa. Se on toteutettu Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry:n (myöhemmin SUEK) johdolla kansallisessa toimintaryhmässä, jonka opetus- ja kulttuuriministeriö on asettanut vuosille 2023–2027. SUEKin ohella toimintaryhmä toimii kansallisena tietokeskuksena ja koordinoi kilpailumanipulaation vastaista toimintaa.

Tilannekuvassa tunnistetaan suomalaista urheilua koskevat riskit ja haavoittuvuudet, jotka ovat keskeisessä osassa kilpailumanipulaation torjunnassa. Tilannekuvalla on merkitystä johtamisen ja päätöksenteon välineenä, koska kilpailumanipulaatio on uhka urheiluorganisaatioille, urheilulajien maineelle sekä urheilulle itselleen. Urheilun tulee olla tietoinen kilpailumanipulaation uhasta, siihen liittyvistä lajikohtaisista ominaispiirteistä ja tehokkaimmista torjuntatoimista. Kilpailumanipulaation kansallisen tilannekuvan myötä saatavilla tiedoilla voidaan kehittää edelleen ilmiön torjuntatoimia. Kyky tunnistaa kilpailumanipulaatiota, vastustaa sitä ja ilmoittaa siitä eteenpäin on ratkaisevan tärkeää. Manipulaatio on urheilulle haitallista, riippumatta siitä, onko se yksittäisten toimijoiden tai järjestäytyneen rikollisuuden tekemää.

Urheilujärjestöt ovat tehneet vuosina 2022–2023 Reilun kilpailun ohjelmat, joissa järjestöt sitoutuivat kilpailumanipulaation torjuntaan. Ohjelmien myötä järjestöt ovat päivittäneet kilpailumanipulaatiota koskevat sääntönsä, lisänneet aiheeseen liittyvää koulutusta ja viestintää sekä parantaneet kykyänsä tunnistaa ja torjua ilmiötä.

Rikollisuuden torjunta edellyttää päättäväisiä toimenpiteitä kaikilta toimijoilta, mutta erityisesti viranomaisilta. Urheiluyhteisön velvollisuus on tukea viranomaisia tässä työssä. Toisaalta viranomaisten tulee toimia kaikilla alueilla niin, että se edistää urheilun rehellisyyttä ja suojelee urheilutoimijoita erityisesti vedonlyöntiin liittyvältä rikollisuudelta. Suurimpien suomalaisten palloilusarjojen maailmanlaajuinen vuotuinen vedonlyönnin pelivaihto on noin 3,73 miljardia euroa.

Sisäministeriö on asettanut lainsäädäntöhankkeen rahapelijärjestelmän uudistamisesta vuonna 2023. Hankkeessa valmistellaan hallitusohjelman mukaisesti rahapelaamista koskevan lisenssijärjestelmän käyttöönottoa. Kansallinen toimintaryhmä on käsitellyt useissa kokouksissaan rahapeliuudistusta ja sen mahdollisia vaikutuksia kilpailumanipulaation torjuntaan. Tiedonvaihdon rajoitukset urheiluyhteisön ja viranomaisten sekä kansallisen peliyhtiön välillä luovat suurimmat esteet tehokkaammalle kilpailumanipulaation torjunnalle. Lisäksi rikoslain puutteellisuus erityisesti urheilupetoksiin liittyen on todettu ongelmaksi.

Tilannekuva perustuu arvioihin suomalaista urheilua uhkaavista riskitekijöistä, sisältäen kansainvälisen ja laittoman vedonlyönnin, urheilun kansainväliset yhteydet, urheilun kyvyn tunnistaa kilpailumanipulaatiota sekä urheilun liiketaloudellisen hyväksi käyttämisen rikollisessa toiminnassa.

2. KILPAILUMANIPULAATIO

Euroopan neuvoston kilpailumanipulaation vastaisen yleissopimuksen (CETS No. 215), ns. Macolinin sopimus¹, mukaisesti kilpailumanipulaatiolla tarkoitetaan:

”Tarkoituksellista järjestelyä, toimenpidettä tai laiminlyöntiä, jolla pyritään vaikuttamaan urheilukilpailun lopputulokseen tai kulkuun poistamalla osittain tai kokonaan urheilukilpailun luonteeseen kuuluvaa ennakoimattomuutta siten, että sillä saavutetaan kohtuutonta etua itselle tai muille.”

Yleissopimuksen ensimmäisen artiklan mukaan yleissopimuksen tarkoitus on ”estää urheilukilpailujen manipulointi urheilun rehellisyyden ja urheilun etiikan suojelemiseksi urheilun itsemääräämisoikeuden periaatteen mukaisesti”. Tavoitteisiin pyritään pääsemään edistämällä kansainvälistä yhteistyötä sekä seuraamalla yleissopimuksessa annettujen määräysten noudattamista. Yleissopimuksessa käsitellyt pääkohdat voidaan listata aihealueittain ennalta estäviin ja yhteistyökäytäntöihin, viranomaistoimintaan, tiedonvaihtoon ja seurantamekanismeihin. Yleissopimus ja sen myötä tehdyt kansainväliset linjaukset ja toimenpiteet antavat rungon tälle tilannekuvalle.

Yleisemmin kuvattuna kilpailumanipulaatio voi olla vedonlyönti- tai urheiluperusteista. Vedonlyöntiperusteisen manipulaation tavoitteena on suoran tai epäsuoran taloudellisen tuoton saaminen vedonlyönnin avulla. Suora taloudellinen tuotto tarkoittaa vedonlyönnillä saavutettua rahasummaa ja epäsuora taloudellinen tuotto esimerkiksi rahanpesulla saavutettua rikoshyötyä. Urheiluperustaisessa manipulaatiossa tavoitteena on kilpailullisen edun saavuttaminen epärehellisin keinoin. Tavoitteena voi olla esimerkiksi tietyn merkityksellisen ottelun voittaminen tai häviäminen, sarjapaikan säilyttäminen tai nouseminen ylempiin sarjoihin.

¹ Euroopan neuvoston yleissopimus urheilukilpailujen manipuloinnista, Euroopan neuvoston sopimussarja - nro 215, Maggingen, 18.IX.2014

Kilpailumanipulaation typologia

Euroopan neuvoston alainen yhteistyöryhmä, Kööpenhaminan ryhmä, on laatinut Macolinin sopimuksen mukaisen viitekehyksen² kilpailumanipulaation määritelmästä. Siinä luokitellaan erilaiset manipulaatiotyypit, jotka voivat kuulua Macolinin yleissopimuksen 3 artiklan mukaisen määritelmän piiriin. Sen tarkoituksena on ollut selkeyttää kilpailumanipulaation määritelmää sekä edesauttaa yhtenäistä tilastointia.

Typologian viitekehyksen mukaan peruskehys on rakennettu käyttäen kaksivaiheista luokitusmenetelmää:

- (i) manipulointityyppi
- (ii) manipulaation aloittaja/toteuttaja

Urheilukilpailun kolme manipulointityyppiä ovat:

1. **Suora puuttuminen urheilutapahtuman tai kilpailun luonnolliseen kulkuun, ts. tapahtumaan osallistuvien henkilöiden suorittama tahallinen manipulointi**
2. **Urheilijan henkilöllisyyden tai henkilökohtaisten tietojen muuttaminen vaikuttaakseen urheilukilpailun luonnolliseen kulkuun tai tulokseen**
3. **Muutos, joka ei ole rikoslain tai kilpailusääntöjen mukainen:**

- a) pelialusta
- b) urheiluvälineet
- c) urheilijan fysiologiset tiedot
- d) kilpailun suorituspaikat

Edellä mainitut kolme manipulaatiotyyppiä voidaan luokitella alaryhmiin käyttämällä seuraavia kriteerejä, jotka liittyvät manipuloinnin aloittajiin/toteuttajiin:

- a) hallinnon hyödyntäminen
- b) vaikutusvallan hyödyntäminen
- c) ulkoiset vaikutteet
- d) opportunistinen motiivi

Näiden luokitteluiden perusteella voidaan selittää eri tekijöiden rooleja, yllyttäjät tai avustajat, manipulaation toteuttajat sekä sitä, mitä tapahtuu kentällä ja sen ulkopuolella, miten yritetty tavoite saavutetaan, miksi ja miten manipulaatio toteutetaan.

² Kts. tarkemmin <https://www.coe.int/en/web/sport/macolin-tools>

3. KILPAILUMANIPULAATION VASTAINEN KANSALLINEN TOIMINTARYHMÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettanut urheilun eettisten asioiden neuvottelukunnan vuosiksi 2023–2027. Neuvottelukunta toimii eri hallinnonalojen ja urheilun toimijoiden välisenä yhteistyöelimenä. Sen tavoitteena on edistää urheilun eettisyyttä ja siihen liittyvien kansainvälisten sopimusten toimeenpanoa. Neuvottelukunnan lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö on asettanut Macolinin sopimuksen suositusten mukaisesti kilpailumanipulaation vastaisen kansallisen toimintaryhmän, jonka tehtävänä on toimia kansallisena tietokeskuksena, koordinoida kilpailumanipulaation vastaista kamppailua, analysoida tietoa epäsäännöllisestä ja epäilyttävästä vedonlyönnistä, välittää tietoa mahdollisista lainsäädännön tai urheilua koskevien sääntöjen rikkomuksista viranomaisille ja urheilujärjestöille ja/tai vedonlyöntiyhtiöille sekä tehdä yhteistyötä kaikkien järjestöjen ja olennaisten kansallisten ja kansainvälisten viranomaisten kanssa.

Toimintaryhmän puheenjohtajana ja sihteeristönä toimii SUEK ja jäseninä ovat opetus- ja kulttuuriministeriö, Poliisihallitus, Poliisihallituksen arpajaishallinto, keskusrikospoliisi, Syyttäjälaitos, Suomen Olympiakomitea, Suomen Palloliitto, Suomen Jääkiekkoliitto, Suomen Koripalloliitto, Jalkapallon Pelaajayhdistys ja Veikkaus Oy.

Toimintaryhmä toimii lisäksi Macolinin sopimuksen 13. artiklan mukaisena kansallisena yhteyspisteinä. Kansalliset yhteyspisteet muodostavat Euroopan neuvoston sihteeristön johdolla epävirallisen yhteistyöverkoston, Kööpenhaminan ryhmän (engl. Group of Copenhagen). Yhteistyöverkoston tavoitteena on tehostaa tiedonvaihtoa, jakaa parhaita käytänteitä yhteyspisteiden kesken sekä tukea uusien yhteyspisteiden luomista valtioissa, joissa sellaista ei vielä ole. Kööpenhaminan ryhmässä on sovittu, että kansallisten tilannekuvien tai uhka-arvioiden laadinnassa pisteytetään urheilua uhkaavat riskitekijät sisältäen kansainvälisen ja laittoman vedonlyönnin, urheilun kansainväliset yhteydet, urheilun kyvyn tunnistaa integriteettiuhat sekä urheilun liiketaloudellisen hyväksi käyttämisen rikolliseen toimintaan.

4. KANSALLISEN TILANNEKUVAN TOTEUTUS

Ensimmäinen kilpailumanipulaatiota koskeva tilannekuva laadittiin kansallisen toimintaryhmän toimesta vuonna 2021. Tilannekuvan päivitys on toteutettu vuonna 2024, ja tiedot perustuvat pääosin kansallisen toimintaryhmän jäsenten lausuntoihin, erillisiin lausuntoihin Suomen Valmentajilta, Suomen Urheiluvedonlyöjiltä sekä Suomen Urheilijoiden urheilijapaneelilta. Lisäksi tilannekuvan laadinnassa merkittävässä roolissa ovat olleet lajikohtaiset tilannekuva-arviot, joita urheilujärjestöt tekivät laatiessaan Reilun kilpailun ohjelmiaan. Suomalaiseen urheiluun kohdistuvan vedonlyönnin määrän tiedot perustuvat Sportradarin³ toimittamiin tietoihin.

Suosituksat vuoden 2021 tilannekuvassa

Vuoden 2021 tilannekuvassa annettiin kymmenen suositusta kilpailumanipulaation torjunnan toimenpiteiksi. Osa suosituksista on toteutettu ja osa on käynnissä jatkuvana kehitystyönä.

Suositus	Tilanne 2024
Laaditaan kilpailumanipulaation vastainen kansallinen toimintasuunnitelma.	Käynnissä.
SUEK laajentaa antidopingohjelmat myös kilpailumanipulaation torjuntaohjelmiin.	Toteutettu.
Urheilun lajiliitot nimeävät kilpailumanipulaation torjuntaan vastuuhenkilön.	Toteutettu.
Edistetään urheilupetoksiin liittyvän lainsäädännön kehittämistä.	Käynnissä.
Poliisi toimii aktiivisesti kansainvälisessä yhteistyössä.	Käynnissä.
Urheiluyhteisölle laaditaan yhteinen kilpailumanipulaation vastainen säännöstö.	Käynnissä.
Seurojen järjestämää koulutusta urheilijoille lisätään.	Käynnissä.
SUEK julkaisee kilpailumanipulaation torjuntaan verkkokoulutuksen.	Toteutettu.
SUEKin ILMO-palvelun tunnettavuutta lisätään.	Käynnissä.

³ Sportradar AG on monikansallinen yhtiö, jonka pääkonttori sijaitsee St. Gallenissa Sveitsissä ja joka kerää ja analysoi urheilutietoja vedonvälittäjille, kansallisille ja kansainvälisille urheiluliitoille ja mediayrityksille.

5. KANSAINVÄLISEN JA LAITTOAMAN VEDONLYÖNNIN YHTEYDET SUOMEEN

Riskien arvioimiseksi on tärkeää kartoittaa erityisesti vedonlyönnin ja sitä tarjoavien toimijoiden määrä, sijainti sekä rikollisryhmien osallisuus. Analysointivaiheessa tietoja on arvioitu edellä mainittujen seikkojen ohella muun muassa suhteessa kotimaiseen ja muualla maailmassa tapahtuvaan vedonlyöntiin. SUEK on tehnyt yhteistyötä Sportradarin kanssa saadakseen arvion suomalaiseseen urheiluun kohdistuvasta kansainvälisestä vedonlyönnistä. Jäljempänä kerrotut vedonlyönnin pelivaihtotiedot ovat vuoden 2023 tietoja. Sportradar AG on monikansallinen yhtiö, joka kerää ja analysoi urheilutietoja vedonvälittäjille, kansallisille ja kansainvälisille urheiluliitoille ja mediaryityksille.

Suomessa on muutama urheilulaji, joihin kohdistuu enemmän kansainvälistä vedonlyöntiä. Suurelta osin kansainvälinen vedonlyönti seuraa Veikkauksen kiinnostavimpia kohdelajeja, joista jalkapallo on liikevaihdoltaan ylivoimaisesti suurin, seuraavina jääkiekko ja hevosurheilu. Listalla seuraavina ovat suuruusjärjestyksessä koripallo, tennis, pesäpallo, e-urheilu, talviurheilu, baseball, salibandy, amerikkalainen jalkapallo, käsipallo, snooker, moottoriurheilu, yleisurheilu, lentopallo, darts, nyrkkeily ja golf.

Sportradar on tarkastellut suurimpia palloilusarjoja, jalkapalloa, jääkiekkoa, koripalloa, lentopalloa, käsipalloa ja salibandya, joiden vuotuinen pelivaihto on yhteensä noin 3,73 miljardia euroa. Kansainvälisesti vedonlyönnin kannalta kiinnostavin urheilusarja on jalkapallon Veikkausliiga, joka on maailmanlaajuisesti noin 350 monitoroidun peliyhtiön kohteena. Yhden ottelun keskimääräinen kansainvälinen pelivaihto on noin 7,74 miljoonaa euroa eli vuosittainen pelivaihto noin 1,32 miljardia euroa. Se on 0,18 % maailmanlaajuisesta jalkapalloon kohdistuvasta vedonlyönnin pelivaihdosta. Yhteensä suomalaiseen jalkapalloon (Veikkausliiga, Ykkönen, Kakkonen, Suomen cup, Kansallinen liiga) kohdistuvan kansainvälisen vedonlyönnin pelivaihto on yli 2,62 miljardia euroa. Eniten pelivaihtoa on Kiinassa 51 prosenttia, seuraavaksi Venäjällä 6 prosenttia, Saksassa 5 prosenttia ja Italiassa 4 prosenttia. Suomessa pelivaihto Veikkausliigasta kauden aikana on noin 22,7 miljoonaa euroa.

Jääkiekon SM-liigaan kohdistuvan kansainvälisen vedonlyönnin pelivaihto on noin 474 miljoonaa euroa eli keskimääräinen pelivaihto on noin 0,95 miljoonaa euroa. Suomessa pelivaihto on noin 71 miljoonaa euroa kaudessa eli ottelukohtaisesti 0,14 miljoonaa euroa. SM-liiga on suomalaisten vedonlyöjien suosituin kohde, sillä pelivaihdosta 16 prosenttia

on Suomesta, Venäjältä 13 prosenttia ja Yhdysvalloista 12 prosenttia. Liigaan kohdistuvan vedonlyönnin määrä on 1,48 % kansainvälisestä jääkiekkoon kohdistuvasta pelivaihdosta. Yhteensä suomalaiseen jääkiekkoon (Liiga, Mestis ja Naisten liiga) kohdistuvan kansainvälisen vedonlyönnin pelivaihto on vuosittain noin 581 miljoonaa euroa.

Korisliigan kansainvälinen pelivaihto on 292 miljoonaa euroa, jolloin ottelukohtainen pelivaihto on 1,37 miljoonaa euroa. Korisliigan pelivaihto on 0,15 % maailmanlaajuisesta koripalloon kohdistuvasta vedonlyönnistä. Yhteensä suomalaiseen koripalloon (Korisliiga, Korisliiga naiset, Ykkösdivisioona A ja B) kohdistuva kansainvälinen pelivaihto on 420 miljoonaa euroa. Eniten pelivaihtoa tapahtuu Kiinassa 42 prosenttia, Yhdysvalloissa 8 prosenttia ja Venäjällä 7 prosenttia. Suomessa Korisliigan pelivaihto on vuodessa noin 3,8 miljoonaa euroa, ja ottelukohtainen pelivaihto noin 18 000 euroa.

Lentopalloon (miesten ja naisten mestaruusliiga) kohdistuva kansainvälinen pelivaihto on 71 miljoonaa euroa, mikä on noin 0,3 % maailmanlaajuisesta lentopalloon kohdistuvasta vedonlyönnistä. Eniten vetoa lyödään Kiinassa 44 prosenttia, Venäjällä 11 prosenttia ja Italiassa 5 prosenttia.

Käsipallon osalta miesten ja naisten SM-liigaan kohdistuu noin 29 miljoonan euron pelivaihto, mikä on noin 0,54 % maailmanlaajuisesta käsipalloon kohdistuvasta vedonlyönnistä. Eniten vetoa lyödään Kiinassa 33 prosenttia, Venäjällä 9 prosenttia ja Saksassa 5 prosenttia.

Salibandyssa miesten ja naisten F-liigaan kohdistuvan vedonlyönnin määrä kansainvälisesti on noin 9,3 miljoonaa euroa, mikä on noin 15 prosenttia maailmanlaajuisesta salibandyyn kohdistuvasta vedonlyönnistä. Eniten vetoa lyödään Ruotsissa 26 prosenttia, Suomessa 22 prosenttia ja Tšekissä 13 prosenttia.

Taulukko 1

Suomalaiseen urheiluun kohdistuva kansallinen ja kansainvälinen vedonlyönti

Pelivaihto/miljoonaa euroa

Laji/sarja	Ottelukohtainen	Vuotuinen	Yhteensä/laji	Osuus maailman vedonlyönti-markkinasta
Jalkapallo Veikkausliiga	7,74	1 320	2 620	0,18 %
Kansallinen liiga	0,83	98,4	2 620	0,01 %
Jääkiekko Liiga	0,95	474	581	1,48 %
Naisten liiga	0,061	11,1	581	0,03 %
Koripallo Korisliiga miehet	1,37	292	420	0,15 %
Korisliiga naiset	0,59	80,4	420	0,04 %
Lentopallo Mestaruusliiga	0,21	40,6	71	0,3 %
Mestaruusliiga naiset	0,17	30,4	71	0,22 %
Käsipallo SM Liiga miehet	0,13	25	25	0,54 %
SM Liiga naiset	0,045	3,7	25	0,08 %
Salibandy F-Liiga miehet	0,027	7,25	9,2	15,7 %
F-Liiga naiset	0,017	2	9,2	4,4 %

Suurista vedonlyönnin määristä huolimatta Suomen Urheiluviedonlyöjien näkemyksen mukaan suomalaisissa urheilusarjoissa ei havaittu vuoden 2023 aikana selkeästi vedonlyöntivilppiin viittaavaa pelikäyttäytymistä. On kuitenkin todennäköistä, että vedonlyöntivilppiä esiintyy amatöörien ja peleihin itse osallistuvien pelaajien toimesta, kohdistuen useimmiten alasarjoihin ja urheilullisesti matalamman tason toimintaan. Vilppien summat ovat maltillisia verrattuna ammattirikollisten toteuttamiin operaatioihin.

Kansainvälisenä esimerkkinä toimii e-urheilu, jonka pelaajat ovat todennetusti lyöneet vetoa omia joukkueitaan vastaan, mutta panokset eivät ole merkittävästi vaikuttaneet vedonlyöntimarkkinoiden kertoiin. Suomen Urheiluviedonlyöjät on huomauttanut, että ilman riittävää ja ennalta ehkäisevää lainsäädännöllistä pelotevaikutusta Suomi on jatkuvasti muuttuvassa vedonlyöntimarkkinassa edelleen potentiaalinen kohde ammattirikollisten toteuttamille vedonlyöntivilpeille.

Arpajaishallinnon näkökulmasta kilpailumanipulaation nähdään painottuvan nykytilanteessa valvontatoimivaltaan arpajaislain oikeusturvan takaamiseksi sekä rikosten ja väärinkäytösten ehkäisemiseksi. Arpajaishallinto valvoo Veikkaus Oy:n toimeenpanemia rahapelejä eli käytännössä sitä, että yhtiö ottaa kilpailumanipulaation estämisen huomioon toiminnassaan, erityisesti tarjotessaan vedonlyöntikohteita pelattavaksi.

5.1 Rahapelijärjestelmän uudistus

Kansallinen toimintaryhmä on käsitellyt useissa kokouksissaan rahapeliuudistusta ja sen mahdollisia vaikutuksia kilpailumanipulaation torjuntaan. Tiedonvaihdon rajoitukset urheiluyhteisön ja viranomaisten sekä kansallisen peliyhtiön välillä luovat tällä hetkellä Suomessa suurimmat esteet tehokkaammalle kilpailumanipulaation torjunnalle. Lisäksi rikoslain puutteellisuus erityisesti urheilupetoksiin liittyen on todettu ongelmaksi. Kansallinen toimintaryhmä on arvioinut, että tulevassa lisenssijärjestelmässä online-vedonlyönnin tarjonnan lisääntyminen useammassa lajeissa ja eri sarjatasoilla merkitsee kilpailumanipulaatoriskin kasvua suomalaisessa urheilussa yleisesti.

Rahapelijärjestelmää koskevan uudistuksen yhteydessä tulisi määrittää valvova viranomaisen, viranomaisen tehtävät ja toimivalta sekä varmistaa valvojan viranomaisen ja SUEKin riittävä resursointi sekä yhteistyöhön liittyvän tiedonvaihdon sujuvuus erityisesti kansallisessa toimintaryhmässä. Kilpailumanipulaation vastaiseen riittävään resursointiin myös poliisitoiminnassa tulee kiinnittää huomiota, erityisesti rahanpesun torjunnan osalta.

Urheilupetoksiin liittyvien rikosten selvittämiseksi valvovalla viranomaisella tulee olla riittävät ja keskitetyt toimivaltuudet saada lisenssinhaltijoilta kaikki tarvittavat tiedot rikostutkintaa ja syyteharkintaa varten. Lisenssiehdoissa tulee myös määritellä riittävän tarkasti eri vedonlyöntikohteiden määritelmät ja rajoitukset. Rahapeliuudistuksen yhteydessä olisi tärkeää käsitellä ja lopulta ratifioida Macolinin yleissopimus, koska se liittyy kiinteästi uudistukseen erityisesti online-vedonlyönnin kautta ja tehokkaan kilpailumanipulaation torjunnan toteuttamiseksi.

5.2 Rahapeliasioden neuvottelukunta

Valtioneuvosto on asettanut maaliskuussa 2023 rahapeliasioden neuvottelukunnan 2023–2027 väliseksi ajaksi. Neuvottelukunta-asetuksen mukaan neuvottelukunnan tehtävänä on seurata ja arvioida arpajaislain 1 §:ssä säädettyjen, Suomen kansallisen rahapelipolitiikan tavoitteiden toteutumista yksinoikeusjärjestelmän ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi. Neuvottelukunnan yhtenä tehtävänä on toimia rahapelipolitiikkaa koskevan tiedon informointikanavana eri viranomaistahojen, rahapelihaittojen, rahapelitutkimuksen ja kilpailumanipulaation torjunnan parissa työskentelevien tahojen sekä eduskunnassa edustettuina olevien poliittisten puolueiden välillä. Kilpailumanipulaation torjunnan asiantuntijana neuvottelukunnassa toimii SUEK.

Lajikohtaisissa arvioissa vedonlyönnin määrä kansainvälisessä vertailussa on yleisesti ottaen matala eikä muodosta merkittävää kilpailumanipulaation uhkaa. Poikkeuksena ovat jalkapallo, koripallo ja jääkiekko, joihin kohdistuu huomattavasti keskimääräistä enemmän niin kotimaista kuin kansainvälistä vedonlyöntiä. Rahapeli-järjestelmän uudistuksen odotetaan lisäävän vedonlyönnin määrää suomalaisessa urheilussa, mikä lisää kilpailumanipulaation riskiä. Tiedonvaihdon esteiden poistaminen, lainsäädännön tarkistaminen ja kansainvälisten sopimusten ratifiointi olisivat merkittäviä vastatoimia.

6. URHEILUN KYKY TUNNISTAA KILPAILUMANIPULAATION UHAT

Kyky tunnistaa manipulaatiota on riippuvainen koulutuksesta ja tiedottamisesta. Ilmi tulevat tapaukset ja epäilyt lisäävät aina tietoisuutta ilmiöstä, mutta suunnattu koulutus liittotasolla, seuroille, urheilijoille ja muille lajitoimijoille, kuten erotuomareille ja otteluvalvojille, ovat keskeisiä. Usein koulutusvastuu on urheilujärjestöillä samoin kuin erilaisten valvontamekanismien luominen ja kehittäminen, joita ovat esimerkiksi urheilutapahtumien videointi, otteluvalvojen asettaminen tai tärkeimpien toimijoiden taustojen tarkistaminen ennen toiminnan alkua.

Lajikulttuurin täytyy olla kilpailumanipulaatiota vahvasti paheksuva ja torjuva kaikilla tasoilla. Tilanne on päässyt kehittymään erityisen pahaksi, jos lajiin on muodostunut manipuloinnin kulttuuri eli manipulointi on niin yleistä, ettei sitä enää havaita tai siitä välitetä. Oman haasteensa riskien tunnistamiselle tuo kansallisten kilpailu- tai ottelutapahtumien järjestäminen ulkomailla tai kansainvälisten kilpailuiden järjestäminen Suomessa. Näissä tilanteissa valvontamekanismit ja -käytännöt voivat erota vakiintuneista kansallisista toimenpiteistä. Tietoisuus vedonlyönnin määrästä, luonteesta ja kohdevalikoimista auttavat ymmärtämään manipulaatoriskin tasoa. Tärkeä työkalu on vedonlyönnin elektroninen monitorointi, jota toteuttavat kaupalliset yhtiöt, mutta myös kansalliset peliyhtiöt.

6.1 Reilun kilpailun ohjelma

SUEK koordinoi Reilun kilpailun ohjelmaa osana koko Suomen urheiluyhteisön vastuullisuusohjelmaa. Reilun kilpailun ohjelmakokonaisuuteen kuuluvat antidopingohjelma ja kilpailumanipulaation torjuntaohjelma. Hyväksymällä ohjelmat urheilutoimijat linjaavat ja sitoutuvat yhteisesti sovittuihin toimenpiteisiin reilun kilpailun puolesta. SUEKin tehtävä on arvioida ja raportoida urheilujärjestöjen ohjelmat sekä niiden toteutus opetus- ja kulttuuriministeriölle, joka ottaa huomioon arvioinnin urheilujärjestöjen valtionapupäätöksissä. Ohjelman pohjana ovat urheilujärjestön omat arvoalinnat, joihin ohjelman tavoitteet ja niitä tukevat toimenpiteet nojaavat. Jokaisen järjestön ohjelma on erilainen, lajin erityispiirteet, harrastajamäärät sekä olosuhteet huomioon ottaen. Keskeisimmät nostot ohjelmissa liittyvät toimintasääntöjen ajantasaisuuteen, vedonlyöntikieltoon, konkreettisiin koulutus- ja viestintäsunnitelmiin, ajantasaiseen tilannekuvaan sekä nimettyihin yhteyshenkilöihin koulutuksessa, viestinnässä ja toimenpiteissä. Urheilujärjestöjen ohjelmat on julkaistu liittojen omien nettisivujen lisäksi linkitettyinä SUEKin sivuilla.

Kilpailumanipulaation vastaisen ohjelman aikana tehtyjen lajikohtaisten arvioiden myötä on selkeää, että urheilujärjestöjen kyky tunnistaa kilpailumanipulaatiota on tilannekuvan kriteerien suhteen heikoin osa-alue. Joukkue- ja yksilölajien välillä ei ole tässä suhteessa merkittävää eroa. Ohjelman laadinnan myötä on voitu havaita, että lisääntynyt koulutus ja viestintä ovat parantaneet tilannetta jonkin verran. Lisäksi voidaan arvioida, että suomalaisessa urheilussa ohjeet, säännöt ja määräykset ovat yleisesti ottaen hyvällä tasolla, mutta niiden valvomisessa on parannettavaa.

6.2 Urheilujärjestöjen huomioita

Olympiakomitean tehtävänä on varmistaa, että sen kilpailutoimintaa järjestävillä jäsenillä on riittävät säännöstötason keinot puuttua manipulaatioon. Osana hyvän hallinnon ja vastuullisuuden edistämistä tulee tuoda manipulaation vastustaminen näkyväksi materiaaleissa ja viestinnässä.

Jalkapallon Pelaajayhdistys (JPY) korostaa ennaltaehkäisevän työn merkitystä kilpailumanipulaation torjunnassa. JPY jatkaa jo vuosia jatkunutta perinnettä kouluttaa pelaajia ottelumanipulaation ehkäisemiseksi ja jakaa Red Button -sovellusta pukukoppi-kierröksillä. Pelaajien näkökulmasta on tärkeää, että erityisesti sisäpiiritiedon jakamista ja rahapelikieltoa koskevat säännöt ovat mahdollisimman selkeät. Myös pelaajasopimusten ja kilpailumääräysten kirjausten pitää olla niin selkeitä ja yksiselitteisiä, etteivät ne jätä tulkinnanvaraa. Samaa korostaa Suomen Urheilijoiden eettinen paneeli. Legal design -prosesseja tulisi edistää urheilussa lähivuosina niin, että myös vähemmän sopimuksia ja sääntöjä lukeneet nuoret urheilijat ymmärtävät paremmin, mihin sitoutuvat. Urheilijasopimusten, pelaajasopimusten, kilpailumääräysten ja kaikkien urheilijoita koskevien sääntöjen tulisi olla niin selkeitä ja yksiselitteisiä, etteivät ne jätä epäselvyyksiä tai tulkinnanvaraa.

Palloliiton mukaan yhtenä esteenä kotimaiseen jalkapalloon kohdistuvan kilpailumanipulaation torjunnassa on joidenkin jalkapallotoimijoiden vähättelevä asenne ongelmaa kohtaan. Riskejä ei haluta aina myöntää tai niitä ei ymmärretä. Seurojen heikko talus-tilanne houkuttaa tarttumaan epämääräisiin tarjouksiin, eikä tarjottavien pelaajien tai rahoittajien taustoja välitetä tutkia riittävän tarkasti tai ollenkaan. Urheilujärjestön kannalta olisi erityisen tärkeitä, että tulevassa rahapeliuudistuksessa lisenssinhaltijoiden kohdevalinnoista säädettäisiin, jotta se mahdollistaisi riittävän varautumisen ja valvonnan järjestämisen.

Suomen Valmentajat kokee, että verrattuna vuoteen 2021, tietoisuus kilpailumanipulaatiosta on lisääntynyt etenkin urheilun johtotasolla, kun esimerkiksi urheilujärjestöt ovat selvittäneet oman lajinsa tilannetta ja tehneet kilpailumanipulaation vastaiset ohjelmansa. Lisäksi Reilusti paras -verkkokoulutus on valmistunut tukemaan tietoisuuden ja osaamisen lisääntymistä, ja myös SUEKin tarjoamaa kilpailumanipulaatioon liittyvää koulutusta on vuoden 2023 aikana tilattu urheilujärjestöjen taholta selvästi aiempaa enemmän. Suomen Valmentajat vaatii jäseniltään ehdottoman kielteistä suhtautumista kilpailumanipulaatioon, ja vaikka tietoisuutta ilmiöstä on lisätty, sen silti pitäisi olla vieläkin paremmalla tasolla. Sinällään Suomen Valmentajat pitää kilpailumanipulaation uhkaa Suomessa hyvin pienenä tällä hetkellä useimmissa lajeissa ja kohtuullisena muutamissa lajeissa. On hyvä varautua kuitenkin siihen, että kilpailumanipulaation uhka voi olla kasvamassa. Sitä lisää kilpailutoimintaa järjestävien organisaatioiden talousahdinko, mikä voi näkyä ongelmina esimerkiksi palkanmaksussa urheilijoille ja valmentajille. Myös Veikkauksen monopoliaseman murtuminen ja sitä kautta uudenlaiset mahdollisuudet vedonlyöntiin voivat muuttaa kilpailumanipulaation tilannekuvaa.

Jääkiekkoliitto näkee, että vedonlyönnin osalta jääkiekko on maailmanlaajuisesti pienempi laji kuin valtalajit ja siihen ei kohdistu merkittävää vedonlyönnin määrää verrattuna globaaleihin lajeihin. Suomalaisten alasarjojen oleminen pelikohteina on melko pientä kansainvälisillä markkinoilla. Veikkauksella ei ole Suomessa kohteena kuin miesten kaksi ylintä sarjatasoa ja naisten ylin sarjataso. Jääkiekon muuttuminen ammattuurheiluksi 1990-luvulla ja kaikkien kahden ylimmän sarjataso seurojen muuttuminen osakeyhtiöiksi ja liiketoiminnaksi on osaltaan lisännyt valtavasti pääomien liikkumista jääkiekon liiketoiminnassa. Jääkiekolla on nykyisin lisenssiehdoissa hyvin tarkasti kirjatuna vaatimukset kaiken ulkopuolisen pääoman selvittämiseksi henkilötasolle saakka. Jääkiekko on toistaiseksi onnistunut hyvin taklaamaan muun muassa ulkomaisten omistajien mahdolliset epäselvyydet, mutta silti jääkiekon kyky tunnistaa kilpailumanipulaation uhkaa tai toteutumista vaatii vahvistamista. Kaikista pääsarjatasojen otteluista on olemassa kuvauspakko, joten kuvamateriaali on käytössä kaikista otteluista. Kahden ylimmän miesten sarjataso sekä naisten ylimmän sarjataso otteluissa on lisäksi otteluvälvojat. Näiden kouluttamista pitää lisätä.

Koripalloliiton mukaan tilanne kilpailumanipulaation suhteen on vakaa. Useimpiin epä säännölliseen vedonlyöntiin liittyviin tietoihin on löytynyt luonnollinen selitys, eivätkä ne ole aiheuttaneet enempiä toimenpiteitä. Suurin uhka koripallon vedonlyönnissä kohdistuu pelimuotoihin, joissa on kysymys piste-eroista tai ottelun

kokonaispistemääristä. Joukkueiden pelaajamäärät ovat useita muita joukkuelajeja pienemmät, jolloin sisäpiiritiedon salassa pitämisen tärkeys korostuu. Koripalloliitto on pyrkinyt estämään kilpailumanipulaatiota muun muassa edellyttämällä seurat ilmoittamaan pelipäivän aamulla sarjan verkkosivuilla ottelussa pelaavat kokoonpanot sekä vaatimalla miesten ja naisten ylimpien sarjojen pelaajien ja toimihenkilöiden suorittamaan SUEKin ylläpitämän kilpailumanipulaation vastaisen verkkokurssin.

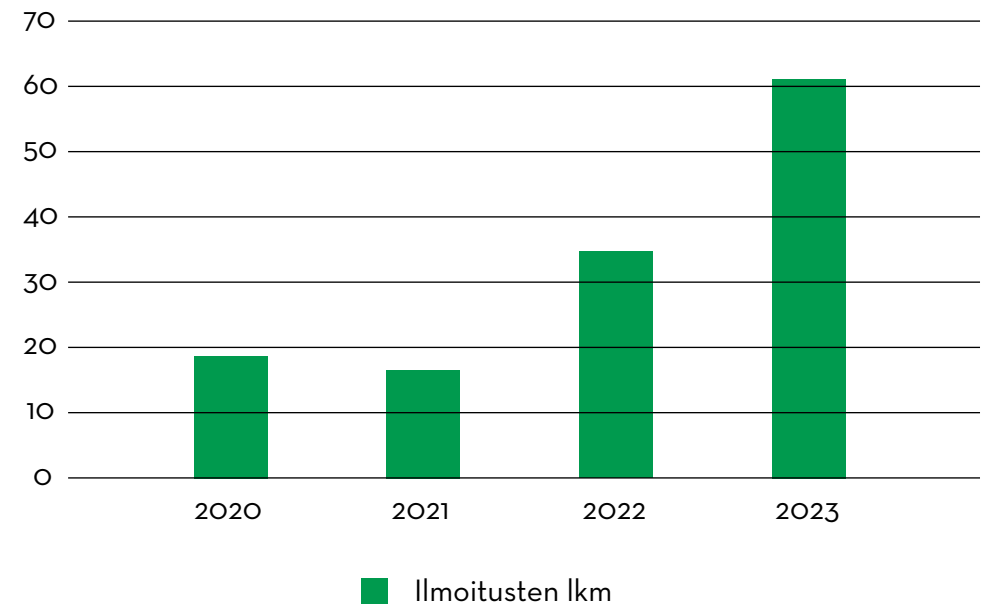
SUEKille tehtyjen kilpailumanipulaatioilmoitusten määrässä on ollut kasvua 2020–2023, mikä perustuu kahteen keskeiseen seikkaan. Tärkein syy on SUEKin ja kansainvälisten vedonlyöntiä monitoroivien yritysten kanssa tehty yhteistyösopimukset (Memorandum of Understanding) ja niiden perusteella saadut tiedot epäsäännöllisestä vedonlyöntikäyttäytymisestä suomalaisissa ottelu- tai kilpailutapahtumissa. Toinen keskeinen syy on ilmiön tunnistamisen parantuminen urheilujärjestöissä Reilun kilpailun ohjelmien myötä. Ilmoituksia on tullut erityisesti arvostelulajeissa, joihin ei kuitenkaan liity merkittävää vedonlyöntiä. Ilmoitusten mukaan arvostelutuomareiden objektiivisuuteen ei luoteta, koska monilla tuomareilla on kytköksiä kilpailuissa mukana oleviin seuroihin tai urheilujärjestöihin.

Taulukko 2

SUEKille tehtyt kilpailumanipulaatioilmoitukset 2020–2023

Kilpailumanipulaatioilmoitukset SUEKille

Kilpailumanipulaatioon liittyvien ilmoitusten määrässä on kasvua. Keskeisimmät syyt ovat urheilujärjestöjen kasvanut kyky tunnistaa kilpailumanipulaatiota ja SUEKin yhteistyösopimukset kansainvälistä vedonlyöntiä monitoroivien yhtiöiden kanssa. Urheilujärjestöjen varautumisen ja valvonnan järjestämisen kannalta olisi tärkeää, että rahapelijärjestelmän uudistuksessa säädettäisiin myös lisenssinhaltijoiden kohdevalinnoista.

7. SUOMALAISEN URHEILUN KANSAINVÄLISET YHTEYDET

Kansainvälisillä yhteyksillä tarkoitetaan tässä yhteydessä erityisesti ulkomaisia omistajajärjestelyjä seuratasolla. Vedonlyönnin kannalta kiinnostavimmassa lajissa, jalkapallossa, ei ole ollut ylimmillä sarjatasoilla viime aikoina merkittäviä ulkomaisia omistajuuksia, joiden olisi todettu kytkeytyneen kilpailumanipulaatioon. Amatöörisarjoissa omistajuus- ja seurajohtamiseen liittyvissä järjestelyissä on havaittu omistajuuksia, joita seurataan toimintaryhmässä kilpailumanipulaation näkökulmasta. Aiempina vuosina kilpailumanipulaatioon liittyneet toimijat ovat saaneet seuroja hallintaansa, jolloin seuraukset ovat olleet näille seuroille tuhoisia. Pahimmillaan jo ennen ulkomaisia omistajia talousvaikeuksissa olleet seurat ovat ajautuneet konkurssiin ja vastuuhenkilöitä on tuomittu erilaisiin rangaistuksiin.

Historiallisesti jalkapallossa on ollut järjestelyitä, jotka ovat olleet seuroille tuhoisia. Kansainväliset omistajajärjestelyt eivät muodosta tällä hetkellä merkittävää uhkaa kilpailumanipulaation suhteen jalkapallon ylimmillä sarjatasoilla, mutta alemmilla sarjatasoilla on havaittu järjestelyjä, joiden epäillään liittyvän kilpailumanipulaatioon. Muissa lajeissa ei ole ilmennyt ulkomaisia omistajajärjestelyitä, joiden olisi todettu nostaneen kilpailumanipulaation riskiä.

8. URHEILUN HYVÄKSI KÄYTTÄMINEN RIKOLLISESSA LIIKETOIMINNASSA

Kilpailumanipulaation riskiä vähentävänä tekijänä seurojen tai organisaatioiden toiminnan kannalta on niiden terve talous. Talouteen vaikuttavat olennaisesti olosuhteet, seurakulttuuri ja toiminnan kiinnostavuus niin katsojien kuin tukijoiden osalta. Hyvän hallinnon läpinäkyvyyttä lisää seurojen avoimet omistus- ja sponsorointirakenteet.

Poliisi vastaa osaltaan kilpailumanipulaation paljastamisesta ja tutkinnasta. Poliisilla on KRP:n johtama korruptiontorjuntaverkosto, jossa on edustaja kaikista poliisilaitoksista. Verkosto kokoontuu kaksi kertaa vuodessa, ja kokouksissa käydään läpi kaikki ajankohtaiset korruptioaiheiset jutut valtakunnan tasolla. Urheilukorruptioon liittyviä asioita tai tapauksia ei ole tullut verkostossa esiin.

Kilpailumanipulaatio nähdään kansainvälisesti yhdeksi urheiluun liittyvän korruption muodoksi. Syyttäjälaitos on kilpailumanipulaation kannalta toimija, jonka rooli alkaa vasta, kun on kyseessä tilanne, jossa on syytä epäillä rikosta ja jossa esitutkintaviranomainen aloittaa esitutkinnan. Syyttäjä vastaa tehtävänsä toteuttamisesta asiassa tekemällä esitutkinnan aikana esitutkintalaissa säädettyä yhteistyötä esitutkintaviranomaisen kanssa, suorittamalla asiassa syyteharkinnan ja ajamalla nostamansa syytteen tuomioistuimessa. Syyttäjälaitos voi valmistautua mahdollisesti tuleviin juttuihin lisäämällä kilpailumanipulaatioilmiöön liittyvää perehdytystä ja koulutusta. Etelä-Suomen syyttäjälueella on perustettu syyttäjär ryhmä kilpailumanipulaatioon liittyviä asioita varten. Ryhmän tarkoituksena on koulutuksen ja yhteistyötahoihin luotavien kontaktien avulla parantaa Syyttäjälaitoksen valmiutta kilpailumanipulaatioon liittyvien rikosasioiden hoitamisessa. Euroopan neuvoston urheilun yhteistyöelin, nk. urheilun laajennettu osittais-sopimus EPAS, on perustanut MARS-syyttäjaverkoston (Network of Magistrates/Prosecutors Responsible for Sports), jossa keskitytään vaihtamaan käytäntöjä ja kokemuksia urheilussa esiintyvistä rikollisuudesta eurooppalaisten kollegojen kanssa. Suomella on edustaja MARS-verkostossa.

Kokonaisuutena suomalaisessa urheilussa liikkuva raha on kansainvälisesti arvioituna vähäistä, mikä vähentää mahdollista urheilun hyväksikäyttämistä rikolliseen toimintaan. Jääkiekossa, jalkapallossa ja koripallossa liikkuvan rahan määrä on suurempi muihin lajeihin verrattuna. Näiden lajien pääsarjoihin ei ole arvioitu liittyvän järjestäytyneitä rikollisuutta tai hyväksikäyttöä rikollisessa liiketoiminnassa. Tilanteet voivat kuitenkin muuttua nopeastikin.

9. JOHTOPÄÄTÖKSET

Kilpailumanipulaation havaitsemiseksi ja torjumiseksi on tehty eri sidosryhmien kesken paljon hyvää yhteistyötä, jonka on jatkuttava tulevaisuudessakin, mutta tiedonvaihdon rajoitukset urheiluyhteisön ja viranomaisten sekä kansallisen peliyhtiön välillä luovat suurimmat esteet tehokkaammalle kilpailumanipulaation torjunnalle. Lisäksi rikoslain puutteellisuus erityisesti urheilupetoksiin liittyen on todettu ongelmaksi. Manipulaatio on urheilulle haitallista, riippumatta siitä, onko se yksittäisten toimijoiden tai järjestäytyneen rikollisuuden tekemää.

Urheilujärjestöille suunnatun Reilun kilpailun ohjelman myötä urheilun kyky tunnistaa kilpailumanipulaatiota on parantunut, mikä on johtanut SUEKille tehtyjen ilmoitusten suurempaan määrään. Osa ilmoituksista on liittynyt arvostelulajeihin, joihin ei liity merkittävää tai lainkaan vedonlyöntiä. Tällaisten epäilyjen ja tapausten käsittelyvastuu on urheilujärjestöillä.

Yhteistyö vedonlyöntiä monitoroivien kansainvälisten yritysten kanssa on tuonut tietoa muun muassa epäsäännöllisestä vedonlyönnistä jalkapallon amatöörisarjoissa vuosina 2023 ja 2024. Mahdollisiin vedonlyöntipetoksiin liittyviä manipulaatioepäilyjä on käsitelty kansallisessa toimintaryhmässä ja niiden pohjalta on tehty tutkintapyyntöjä poliisille. Samaan kokonaisuuteen liittyen Suomen Palloliitto on ilmoittanut saattaneensa liiton kurinpitoon kolmea seuraavaa koskevan kilpailumanipulaatioepäilyn, jossa on taustalla kansainvälisiä yhteyksiä ja järjestäytyntä toimintaa.

Kansallinen toimintaryhmä on arvioinut, että rahapeliuudistuksen myötä online-vedonlyönnin tarjonnan lisääntyminen useammassa lajeissa ja eri sarjatasoilla merkitsee kilpailumanipulaatorikin kasvua suomalaisessa urheilussa yleisesti, jolloin tiedonvaihdon esteiden poistaminen, lainsäädännön tarkistaminen ja kansainvälisten sopimusten ratifiointi olisivat merkittäviä vastatoimia. Urheilupetoksiin liittyvien rikosten selvittämiseksi valvovalla viranomaisella tulee olla riittävät ja keskitetyt toimivaltuudet saada lisenssinhaltijoilta kaikki tarvittavat tiedot rikostutkintaa ja syyteharkintaa varten.

Kilpailumanipulaation riski suomalaisessa urheilussa on kokonaisuutena ottaen matala. Useimmissa lajeissa vedonlyönnin ja liikkuvan rahan määrä on kansainvälisesti arvioituna vähäinen, vaikka vuotuinen vedonlyönnin pelivaihto suurimpiin palloilusarjoihin on noin 3,73 miljardia euroa. Suurimmat lajit, jääkiekko, jalkapallo ja koripallo ovat ylimpien sarjojen osalta ammattilaissarjoja, ja niihin kohdistuu enemmän vedonlyöntiä niin kotimaassa

kuin kansainvälisesti. Näiden lajien osalta kilpailumanipulaation riskitaso on kohonnut, vaikkakaan pääsarjoihin ei ole liitetty epäilyjä rikollisesta hyväksikäytöstä liiketoiminnassa tai järjestäytyneestä rikollisuudesta. Suurimmat riskit kohdistuvat alempien sarjatasojen joukkueisiin, joihin on tullut huomattavan paljon vihjeitä ja tietoja manipuloituista otteluisista vuosien 2023 ja 2024 aikana.

10. SUOSITUKSET 2024

Kansallinen toimintaryhmä katsoo, että rahapelijärjestelmää koskevan esiselvityksen mukaisesti uudistuksen yhteydessä tulee määrittää valvova viranomaisena, viranomaisen tehtävät ja toimivalta. Lisäksi tulee varmistaa valvovan viranomaisen ja SUEKin riittävä resursointi sekä yhteistyöhön liittyvän tiedonvaihdon sujuvuus niin valvovan viranomaisen ja SUEKin välillä kuin kansallisessa toimintaryhmässä. Kilpailumanipulaation vastaiseen riittävään resursointiin myös poliisitoiminnassa tulee kiinnittää huomiota, erityisesti rahanpesun torjunnan osalta. Tehokkaan esitutkinnan varmistamiseksi kansallisen lainsäädännön tulee olla riittävä Macolinin sopimuksen 5 artiklan mukaisesti.

Urheilupetoksiin liittyvien rikosten selvittämiseksi valvovalla viranomaisella tulee olla riittävät ja keskitetyt toimivaltuudet saada lisenssinhaltijoilta kaikki tarvittavat tiedot rikostutkintaa ja syyteharkintaa varten. Lisenssiehdoissa tulee myös määritellä riittävän tarkasti eri vedonlyöntikohteiden määritelmät ja rajoitukset.

Rahapeliuudistuksen yhteydessä olisi tärkeää käsitellä ja lopulta ratifioida Macolinin yleissopimus, koska se liittyy kiinteästi uudistukseen erityisesti online-vedonlyönnin kautta ja tehokkaan kilpailumanipulaation torjunnan toteuttamiseksi. Macolinin yleissopimus sisältää useita vaatimuksia muun muassa aineelliseen rikosoikeuteen ja täytäntöönpanoon liittyvään yhteistyöhön, lainkäyttövaltaan, rikosprosessiin, täytäntöönpanotoimiin sekä seuraamuksiin ja toimenpiteisiin, joilla on liittymäpintaa rahapeliuudistuksen vaatimiin uudistuksiin.

**Suomen urheilun eettinen keskus
SUEK ry**

info@suek.fi
www.suek.fi

 [SUEK_FINCIS](#)
 [#puhtaastiparas](#)
 [SUEK_FINCIS](#)